

МАТЕЈА
КЕЖМАН

Само ми Бог може судити

Copyright © 2014, Матеја Кежман
Copyright © овог издања 2014, ЛАГУНА

Kupovinom knjige sa FSC oznakom
pomažete razvoj projekta odgovornog
korišćenja šumskih resursa širom sveta.

SW-COC-001767

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Само ми Бог може судити

Садржај

<i>Уместо увода – Људски је прашишаши</i>	<i>9</i>
1. Голманово дете – нападач	11
2. „Сремац“ спасао каријеру	14
3. Пирот заробио срце	17
4. А оно, пјена од чо'ека	20
5. Чекам <i>Партизан</i>	22
6. „Решетање“ <i>Звезде</i>	24
7. Неправда у Белгији	35
8. Сине, узми те милионе	41
9. Доброшли у Ајндховен	44
10. „Бетмен“ јунак <i>ПСВ</i> -а	48
11. Хидинк други отац	65
12. Пиксијева срамота	73
13. Спречена отмица	83
14. Опроштај на Филипсу	93
15. Са јахте у <i>Челси</i>	95

16. Запалио Шпанију	110
17. <i>Фенер</i> величанствени	119
18. Истанбуле, љубави моја	131
19. Религија горе, каријера доле	142
20. Светла и сумрак Париза	145
21. Пакао у репрезентацији	149
22. Државни непријатељ	160
23. Врата Србије затворена	167
24. У Зениту без сунца	171
25. Сјај и беда Хонгконга	174
26. Крај на Ноу кампу	176

САГОВОРНИЦИ

Златко Кежман (181) • Мирјана Кежман (187) • Небојша Миличић (190) • Миле Томић (193) • Ненад Бјековић (196) • Љубиша Тумбаковић (199) • Миодраг Јешић (201) • Саша Илић (204) • Владимир Ивић (206) • Петар Ађански (208) • Гус Хидинг (210) • Марк ван Бомел (212) • Арнолд Бругинк (214) • Руд ван Нистелрој (216) • Денис Ромедал (218) • Јохан Фогел (220) • Јан Венегор оф Хаселинк (221) • Арјен Робен (223) • Милован Ђорић (225) • Владимир Југовић (227) • Предраг Мијатовић (229) • Саво Милошевић (230) • Дејан Савићевић (232) • Илија Петковић (234) • Немања Видић (236) • Никола Жигић (238) • Томислав Караџић (239) • Звездан Терзић (241) • Жозе Мурињо (243) • Џон Тери (245) • Френк Лампард (246) • Дидије Дрогба (247) • Фернандо Торес (249) • Азиз Јилдирим (251) • Артур Зико (253) • Селчук Шахин (255) • Емре Белезоглу (257) • Волкан Демирел (258) • Рушту Реџбер (259) • Роберто Карлос (261) • Алехандро де Соуза (263) • Стивен Ло (264) • Ники Бат (266)

Уместо увода

ЉУДСКИ ЈЕ ПРАШТАТИ

Када људи кажу: „Не бих у каријери ништа мењао“, знам да то није истина већ скривена лаж. Нема играча или особе која некада не би да заборави неки тренутак, пожели да врати време и учини га другачијим. Ја своју каријеру не бих мењао за многе, али неке своје поступке да. И не стидим се да то кажем, не да бих себи скинуо некакав терет, него због истине која нас увек стигне. Од ње никада нисам бежао, нећу ни сада. Оно што сам освојио током каријере, а није мало, нико ми не може одузети, али зато су ме ствари које су ме у јавности учиниле особом другачијом од оне каква заиста јесам натерале да својом причом свима погледам у очи. Онима којима сам опростио за мени тада неприхватљиву неправду, онима које сам је несвесно повредио и временом тражио и добио опроштај, али и онима који нису чули или знали да је људски праштати. Због сујете или ега, када није препознао моју хроничну глад за игром и головима, али на првом месту због истине ван терена, само један човек је остао глувонем на моју жељу да ову

биографију учинимо још богатијом. И тај број један чини ме поносним. Многи асови, истинске легенде, играчке и људске, они са којима сам делио добро и зло остали су, ипак, уз мене и разумели мој карактер, некада дечачки искрен и рекао бих наиван, данас поносан на све остварено. Зато верујем да о истини коју сам изнео, а која, уверен сам, многе неће оставити равнодушним, може да суди само Бог. Он нам је свима судија.

A handwritten signature in black ink, consisting of several fluid, overlapping strokes that form a stylized representation of the author's name.

ГОЛМАНОВО ДЕТЕ – НАПАДАЧ

До тренинга двадесет километара

Живот је као слагалица, састављен од тренутака који су за памћење, али и оних које желимо да заборавимо. Тако се урежу у сећање да не можеш да их избришеш. Од дана када сам почео да живим сан, желео сам тренутак за себе, свестан да је живот игра у којој, углавном, не постоји фер-плеј. И судбина и Бог подарили су ми тренутке које не бих никад мењао, без обзира на њихов редослед, радости и туге, успоне и падове. Они су мој печат и ја их носим поносно.

Један сам од оних синова који су, рекао бих храбро, кренули очевим стопама. Због Златка сам заволео лопту, а тада, наравно, нисам био свестан да породична традиција може да буде проблем, а не предност у животној трци која ме чека. Отац ми је био голман до своје четрдесете године, рекордер у старој Југославији, и његов зној ме је отхранио и направио човеком. Водио ме је кад сам био дете на припреме његовог *Земунa*, често и на

тренинге, али њега нисам гледао. Пажњу су ми привлачили они који су били наспрам њега, увек гладни голова. И отац ми је стално говорио колико је незахвално бити голман, колико је потребно рада да би се зауставио шут, а највише ми је причао како су грешке голмана једино што публика примети!

Видео је отац искру у мојим очима, довољан знак да ме одведе на тренинг, али сада онај где су били моји вршњаци. Испунио ми је жељу и никад ме више није питао: да ли хоћу, да ли могу, да ли смем. Био сам дете *Земуна*, али сплетом околности становали смо на другом крају града, Цераку. До тренинга сам морао да превалим пут дуг двадесет километара, некеме и колима напоран, мени не. Дешавало се у почетку да сам улазио у погрешан аутобус, губио се у мени непознатим деловима града, ништа ме није обесхрабрило. И комшије су знале да се нашале када су у раним јутарњим сатима гледали клинца са ранцем пуним спортске опреме: „Куда комшија? На посао?“ Отац је све препустио мојој вољи, упорности и сналажљивости.

Лацина школа трикова

Први ме је прихватио Гезим Љаља, онда преузео Небојша Миличић. Дивна особа. Гледао нас је као да смо његова деца. Тренер, педагог. Једном недељно водио нас је кући, где нам је његова жена спремала неке специјалитете, показивао нам на видеу утакмице, дриблинге и голове познатих играча. Знам да сам много жалио када нас је напустио и отишао у иностранство. Оставио нас је Бранку Дедићу, тренеру који је имао велики утицај на

мој развој. Наравно, после мог Златка, коме сам увек био на оку, али никада тако да ја видим њега. Догађало се да на утакмици постигнем пет голова, растем од среће, а он видео лошу ствар и прича ми како да је исправим. Кад би сви рекли да сам добро играо, Златко би ми пронашао неки пропуст. Увек је по њему могло и морало боље. Није ми било свеједно, али знао сам да ми жели добро.

Није хтео да се меша у рад мојих тренера, пошто-вао је њихово размишљање и онда када су одлучили да у млађим кадетима више не играм нападача. Бранко Дедић ме је ставио да играм на месту задњег везног. Нисам знао шта ме снашло. Трчим, а плаче ми се. Буним се, приговарам. Ништа. Зовем оца да дође и разговара са тренером. Он ми каже: „Ако хоћеш да слушаш, онда иди на тренинг, ако нећеш, твој избор.“ Звали су ме тада „пуноглавац“, онако малог, а срчаног. Више од месец дана сам играо у дефанзиви, а онда ме тренер позове: „Ставио сам те да играш на овој позицији да би схватио како је саиграчима када изгубиш сто лопти у нападу и не враћаш се, а они гину да те упосле.“ Лекција која ми је много помогла у каријери, да постанем тимски играч, да поштујем свачију улогу.

Сваки тренер је оставио неки траг у мом одрастању, тако и легенда Земуна Драган Лацмановић. Он, који је био ноћна мора за голмане, учио ме је како да изађем на крај са чуварима. Не да им побегнем, него да их нагазим, а да судија то не види, да их ударим лактом, испровоцирам, ако треба и плунем. Каже ми: „Мали, требаће ти то.“ Свему што је кажњиво, рекао бих „одвратно“ у фудбалу, научио ме је Лаца.

2

„СРЕМАЦ“ СПАСАО КАРИЈЕРУ

Кад Чича мисли на клинца

И док сам учио да фудбалски проходам, савладам градиво, расло ми је и самопоуздање. Онако ситан, мали, нисам дао на себе, увек сам желео више и боље, никад се нисам задовољавао постигнутим. Приметили су и скаути Фудбалског савеза да има неки клинац у Земуну. Тада се играо турнир република и покрајина, а ја сам носио дрес Србије у мечу са селекцијом Косова и Метохије. И доживео тренутак са почетка приче, онај тренутак који би да заборавиш а не можеш, тренутак када се човек запита: „Зашто баш тај дан, зашто баш та ситуација, зашто да се мени то догоди?“ Април 1995. После старта Јована Танасијевића чуо се прасак, а ја сам осетио бол који не може да се опише. Кости изнад зглоба десне ноге биле су сломљене. Уследила је трка са временом, прва помоћ у приштинској болници. Дежурна служба ми је наместила ногу онако „одока“, а затим је стављен гипс. Пут до Београда био

ми је као вечност, кроз главу су ми пролазиле најгоре мисли. Не знам како ћу преживети уколико ми саопште да више нећу моћи да играм фудбал!

Срећа или судбина дали су ме у руке доктора Сремчевића. То је човек који ми је спасао каријеру, а да она практично није ни почела! Знањем, искуством.

Снимак је показао најгоре, двоструки прелом. Доктор Сремчевић је одмах скинуо гипс и извео нови захват. И то под скенером, ризикујући своје здравље зрачио се и кости враћао на место. Инсистирао је на зацељењу тешке повреде без хируршког ножа. Сматрао је да би ме операциони сто још више приближио разјави од фудбала, а рачунао да ће природа и моја снажна воља обавити остатак посла. Два и по месеца нисам смео да се померам, а нови снимак је показао сво умеће доктора Сремчевића.

Покојни председник Фудбалског савеза Југославије Миљан Миљанић помогао је да се финансира неки апарат са магнетима како би ми „ране“ што пре зарасле. И данас се питам ко сам ја тада био да Чича мисли на мене? Само је потврдио оно што су многи у нашем фудбалу знали â какав је и колики човек био. Величина. Набавили су ми и лагани гипс да могу полако да се ослањам на ногу, онда и специјалну вакуумирану чизму. Помогло ми је и *Земун*, али Чича је један, непоновљив. Наравно, и доктор „Сремац“. Никад нећу заборавити оно што су за мене учинили.

Многи су све време били сумњичави по питању мог повратка фудбалу. Ја нисам, остао сам позитиван и поред страха који је неминован у таквим ситуацијама. Био сам непоколебљив у одлуци да из свега изађем као победник, носио сам гипс, а већ сам почео вежбе повређеном ногом. И доктори су били у чуду када сам

дошао на контролу. Уместо да ми нога ослаби, она ми је сада била јача него што је била пре повреде!?. После шест месеци поново сам трчао за лоптом.

Брзо сам превазишао страх од дуела. Захваљујући Кажимиру Стокићу, кондиционом тренеру. Колико времена смо само провели на земунској плажи Лиду, затим у теретани. Прошао сам дрил, припреме до границе издржљивости, неко би рекао малтретирање, али ме је спремио за највећа искушења. Више није било невоље са којом нисам могао да се носим.

3

ПИРОТ ЗАРОБИО СРЦЕ

Земун неће, Земунац хоће

Наставио сам пут ка првом циљу – најбољем тиму *Земун*. То је био степеник на који сам хтео да се попнем, али жеља није била обострана. Да, збиља је иронија прећи, пре и поготово после, толики пут, а да те неће средина у којој си практично одрастао, сазрео. Неколико пута сам долазио на врата првог тима, али за мене су она увек била затворена. У лето 1996. тренер Јован Коврлија био је сурово искрен: „Очекује нас тешка сезона, вероватно нећеш добити шансу, а теби је најважније да играш, размисли шта је за тебе најбоље.“ Свет ми се распао. Јесам клинац, сви причају талентован, али сам и дете клуба. Зар није *Земун* у интересу да јавности представи своју школу? Очигледно није.

Моја судбина сада је у рукама оца Златка. Куда отићи? Стаза постоји, али пут је само један. Мајка Мирјана није била за одлазак из Београда, говорила је да морам прво школу да завршим. Ишао сам у Саобраћајну, морао сам,

ипак, да пређем међу ванредне ученике. Одлука је пала: „Сине, идеш у Пирот“.

Важну улогу је одиграо и тренер *Радничког* Миле Томић, такође Земунац. Због прописа који су захтевали да друголигашки клубови имају у првој постави тројицу играча млађих од двадесет једне године, избор је пао на мене, Гвозденовића и Дробњака из *Црвене звезде*. Преселио сам се на југоисток Србије, у град који је тада живео за фудбал и имао на сваком мечу подршку близу десет хиљада навијача. За мене све ново. Прво искуство, далеко од куће. Нас тројица у стану, препуштени себи. У мени је поново прорадио инат, жеља да се у свој град вратим на велика врата. Имао сам обавезу и према Милету Томићу, да му се одужим на поверењу. Голови-ма. Играо сам колико су ме „ноге носиле“, младост ми је била и хендикеп и адут. Имао сам добру сезону у лиги која уопште није била наивна.

Искушења у Булевару

Бројао сам дане до одласка из *Радничког*, мислима већ био у Београду, а да нисам био свестан да ће ми срце ипак остати у Пироту. У граду се играла нека ревијална утакмица дебелу против мршавих, права фешта. Долазе комичари, глумци. Цео град је на улици. Сви смо ишли да се мало забавимо. У тренутку видим девојку, желим да јој приђем, али нисам стигао ни да јој се обратим. Нестала је у маси. Сутрадан долазим да вратим касету, а она у видео-клубу. Кажем себи, судбина. Приђем јој, али ништа. Једва да ме је регистровала. Тада ми је било довољно да чујем само њено име. Емилија. Нисам хтео

да се предам. Потеглао сам све могуће „везе“ како бих монтирао нови сусрет. Зовем њене другарице, срце ми говори да морам да будем упоран.

То што сам фудбалер није ми била добра реклама, напротив. Били смо на лошем гласу као момци који желе везу за једно вече. За мене отежавајућа околност. А Ему су „чувале“ сестра и мајка. Нисам желео да одустанем, слушао сам само срце. Тек последњих седам дана смо се нешто „смували“, пољубили. Преда мном је био одмор, у плану одлазак на море, али сада већ нисам хтео да идем без Еме. Не знам одакле ми толика храброст, отишао сам код њене мајке и тражио њен благослов – да јој дозволи да иде са мном. И моју Мирјану сам укључио у „операцију“, на крају Емина мајка пристане. Једва.

Почео је период живота када сам емотивно био испуњен, волео сам Ему. Дошла је касније на студије у Београд. Ја опет ван Београда, сада у Лозници. Сваки слободан тренутак користио сам да бих дошао да је видим, да будемо заједно. Веза као и многе друге, пуна искушења. Најтеже је било када сам носио дрес *Парши-зана*. Живео сам у Булевару, стижу ми писма обожаваатељки, девојке шаљу слике, долазе на врата... Тешко је то подносила. Хтела је сто пута да раскине, није могла да издржи притисак. Знао сам да се изборим са неким стварима, сачувам везу. Заједно смо прошли много лепих тренутака, изродили децу, створили породицу.

Неко је написао да сам „стазом ка звездама кренуо руку подруку са Емилијом“. Да, заиста је тако. Не знам да ли бих све ово постигао да сам имао неку другу особу поред себе или да се нисам тако млад заљубио и оженио.